

Een preek van J.C. Philpot: De goede Herder en Zijn werk

uitgesproken in de Eden Street Kapel, Hampstead Road, Londen op zondagmorgen 10 aug. 1851.

'Ik zal Mijne schapen weiden, en Ik zal ze legeren, spreekt de Heere HEERE. Het verlorene zal Ik zoeken, en het weggedrevene zal Ik wederbrengen, en het gebrokene zal Ik verbinden, en het kranke zal Ik sterken; maar het vette en het sterke zal Ik verdelgen; Ik zal ze weiden met oordeel.' Ezech. 34:15-16.

In dit hoofdstuk brengt de Heere enige zware beschuldigingen in tegen de valse herders van Israël. Zijn beschuldigingen tegen hen kunnen worden samengevat onder twee hoofdcategoriën:

1. Hun zonden van bedrijf;
2. Hun zonden van nalatigheid.

Hebzucht, zelfzucht, wreedheid en geweld waren op al hun handelingen gestempeld. Zij voedden zichzelf; zij aten het vette, en bekleedden zich met de wol; zij slachtten het gemeste; en zij heersten over de kudde met strengheid en met hardigheid. Dit waren hun zonden van bedrijf. En hieraan voegden ze toe, de zonden van nalatigheid. De zwakken sterkten zij niet, noch heelden ze, hetgeen krank, noch verbonden ze het gebrokene, noch brachten ze weder, hetgeen weggedreven was, noch zochten ze, hetgeen verloren was. En wat was het gevolg van deze zonden van bedrijf en nalatigheid aan de zijde van de herders? Dat de schapen verstrooid waren; dat ze al het wild gedierte des velds tot spijsje geworden zijn; dat ze dolen op alle bergen en op alle hoge heuvel; en dat er niemand is, die ernaar vraagt, en niemand, die ze zoekt.

Maar de Heere beperkt Zich niet tot de valse herders; Hij dient ook een akte van beschuldiging in tegen een deel van de kudde zelf. 'Want gij, o Mijne schapen, de Heere HEERE zegt alzo: Ziet, Ik zal richten tussen klein vee en klein vee, tussen de rammen en de bokken. Is het u te weinig, dat gij de goede weide afweidt, zult gij nog het overige uwer weide met uw voeten vertreden? En zult gij de gezonkene wateren drinken, en de over- gelatene met Uw voeten vermodderen?

Daarom zegt de Heere HEERE alzo tot hen: Ziet, Ik, ja Ik zal richten tussen het vette klein vee, en tussen het magere klein vee, omdat gij al de zwakken met de zijde en met de schouder verdringt, en met uw hoornen stoot, totdat gij dezelve naar buiten toe verstrooid hebt; daarom zal Ik Mijne schapen verlossen, dat zij niet meer tot een roof zullen zijn; en Ik zal richten tussen klein vee en klein vee.'

Maar omdat de herders hun plicht hebben verwaarloosd; en omdat het vette en het sterke onder de kudde zichzelf met de zijde en met de schouder heeft voorgedrongen, de goede weiden vertreden heeft, en de wateren vermodderd, zal de schapen nadeel worden berokkend; zullen ze omkomen door de verwaarlozing van de één en het geweld van de ander? Het is waar, ze dolen op alle hoge heuvel; het is waar, ze hebben geen herders om op een goedaardige wijze aandacht aan hen te schenken; het is waar, soms worden ze doorboord en soms kwijnen ze van de honger. Maar als de mens hen in de steek laat, dan neemt de Heere hen op. Ja, wat meer is, juist uit hun verlies zullen ze winst verkrijgen; zullen ze God tot hun Herder hebben, in plaats van de mens. Een gezegender ruil van de kracht van de Schepper voor de zwakheid van het schepsel, van de Goddelijke liefde en getrouwheid voor menselijke verwaarlozing, wreedheid, en waardeloosheid! 'Ik zal Mijne schapen weiden, en Ik zal ze legeren, spreekt de Heere HEERE. Het verlorene zal Ik zoeken en het weggedrevene zal Ik wederbrengen, en het gebrokene zal Ik verbinden, en het kranke zal Ik sterken; maar het vette en het sterke zal Ik verdelgen; Ik zal ze weiden met oordeel.'

Onze tekst valt, om zo te spreken, als vanzelf uit één in twee voorname stukken:

- I. De beloften, die God Zijn volk in 't algemeen doet, en op een bijzondere wijze aan het kranke deel ervan.
- II. Zijn dreigementen en aanklachten tegen het vette en het sterke.

I. Als we deze tros beloften zien, die geschonken zijn aan de slachtschapen (want de Heere HEERE spreekt hier tot de slachtschapen), dan zullen we vaststellen, dat de eerste twee een meer

algemene en ruimere betekenis hebben dan de overige. 'Ik zal Mijne schapen weiden, en Ik zal ze legeren, spreekt de Heere HEERE.'

Voedsel en rust zijn noodzakelijk voor ieder schaap en voor ieder lam; onmisbaar voor het onderhouden van het leven zelf; en daarom allen evenzeer beloofd. 'Zijn Goddelijke kracht heeft ons alles, wat tot het leven en de Godzaligheid behoort, geschonken' en derhalve voedsel, zonder hetwelk er nóch leven, nóch de Godzaligheid is. De herders voedden ze niet, of konden ze niet voeden. Ze vierden feest, terwijl de kudde vastte; ze aten het vette in de herberg, terwijl de schapen nog geen mondjevol konden krijgen op de bergen. Zullen de schapen dan aan schurft sterven? Zal dan eerst de wol en het vet verdwijnen, en vervolgens het vlees van hun beenderen verteren, tot ze ten laatste dood neervallen onder de omheining met niets dan hun weggezonden ogen om de raven tot voedsel te dienen? Neen, zegt de Heere, 'Ik zal ze weiden'.

1. 'Ik zal Mijne schapen weiden.' Dit geeft te kennen, dat de kudde hongerig is; ja, wat meer is, dat de kudde hongert naar dat bijzondere voedsel, dat haar alleen kan bevredigen. Geestelijke honger is een zekere blijk van het leven. Des Heeren eigen woorden zijn: 'Zalig zijn die hongeren en dorsten naar de gerechtigheid'. Honger, zo kunnen we opmerken, staat in een bijzondere betrekking tot gepast voedsel. De leeuw hongert niet naar het voedsel van het lam, nóch hongert de duif naar dat van de arend. 'Voed mij met het brood mijns bescheiden deels', bidt Agur (Spr. 30:8), letterlijk 'aangewezen', dat wil zeggen, gepast tot mijn eetlust, verordineerd door Uzelf om mijn eetlust te stillen. Aldus kan een ziel, die geestelijk honger heeft, geen afval eten. Gods eigen kenmerk jegens 'een bedrogen hart' is, dat het 'zich voedt met as' (Jes. 44:20). Een levende ziel kan zich dus niet voeden met de as van haar eigengerechtigheid; want as zullen ze inderdaad bevonden worden, als de bliksemstraal van Gods rechtvaardige wet alle bevalligheid van het schepsel heeft verbrand. Nóch kan ze zich voeden met bijgelovige vormen of de maskerades van het paapse heidendom, hetzij in de volle ambtskledij van de Katholieke kerk, hetzij in de eenvoudige kerk der Puseyisten*). Nóch kan ze zich voeden met de 'gedaante der Godzaligheid', op de onvruchtbare bergen van dodig, dor Calvinisme, niet meer, dan dat ze aanwast op de heidevelden en wildernissen van het valse Arminianisme. Ja, zelfs de Bijbel, dat zoete en heilige getuigenis, die gezegende openbaring van de gedachten Gods, zelfs met de letter hiervan kan de ziel zich niet voeden, tenzij God Zelf dit in voedsel verandert. Want de belofte luidt: 'Ik zal Mijne schapen weiden'. Het voedsel, het enige ware zielevoedsel, moet door God Zelf worden beschikt, toebereid, en medegedeeld. De zuigeling op moeders schoot moet lepel na lepel gevoed worden, en dat door de hand van de ouder. Het voedsel moet in de mond worden gestopt, en alleen zulk voedsel, als geschikt is voor de groei van de zuigeling. U kunt een hongerig kind nooit bedriegen. U kunt het een stuk speelgoed geven om het te doen ophouden met huilen; het moge een paar minuten helpen; maar het knagen .van de honger laat zich niet verdrijven door een pop; een molen of een paard zal het smeken om de moederborst niet tot bedaren brengen. Zo is het ook met zuigelingen in de genade. Een hongerige ziel kan zich niet voeden met speelgoed.

Altaren, gewaden, ceremoniën, kandelaren, kniebuigingen, geprevel, gebrandschilderde ramen, gebedenaanheffende priesters, zingende mannen en vrouwen — deze poppen en houten paarden, dit speelgoed en deze stukken speeltuig van het poppenhuis der Puseyisten, kunnen niet de ziel voeden, die als David, 'schreeuwt naar de levende God'! Christus, het Brood des levens, het Manna, dat neerdaalde uit de Hemel, is het enige voedsel voor de gelovige ziel; 'Die Mij eet', zegt de Heere, die zal leven door Mij', — 'Ik ben dat levende Brood, dat uit de Hemel is nedergedaald; zo iemand van dit Brood eet, die zal in der eeuwigheid leven. En het Brood, dat Ik geven zal, is Mijn vlees, hetwelk Ik geven zal voor het leven der wereld' (Joh. 6:51).

Een levende ziel weet evengoed wanneer ze honger heeft, als de zuigeling in de armen van de moeder weet, wanneer het honger heeft; en ze weet ook op een even gevoelige wijze wanneer ze de reine melk van Gods Woord in zich opneemt, en even werkelijk als het natuurlijke kind weet, wanneer zijn honger gestild wordt door de moederborst. De Heere zegt: 'Ik zal Mijne schapen weiden'. Ze zullen inderdaad eerst de honger moeten voelen knagen, om ze te leren dit te waarderen; want 'de verzadigde ziel vertreedt het honigzeem'. Ja, wat meer is, algemeen ge-

* Volgelingen van Dr. Pusey, één der leiders van de Oxford Movement (beweging in de Engelse Staatskerk).

sproken is er een zekere pijnlijke bevinding noodzakelijk om deze eetlust op te wekken. Let op de arbeider. Wat een eetlust heeft hij! Wat smaakt hem zijn voedsel, hoe grof dit ook zij! Wat geeft liem deze eetlust? Wel, hard werken. Hij is niet uw kieskeurige invalide, of uw fijne dame, die de gehele dag door op de sofa hangt, en die aan het diner fluistert: 'Ik geloof, dat ik genoeg heb aan een stukje kip'; doch hij heeft het wel verdiend, want hij werkte, onderwijl u sliep.

Aldus is het met de geestelijke arbeider, want dezulken zijn er in het Koninkrijk Gods. 'Komt herwaarts tot Mij, allen, die vermoeid en belast zijt'; 'Werkt niet om de spijs, die vergaat, maar om de spijs, die blijft tot in het eeuwige leven'; — 'In alle smartelijke arbeid is overschot.' Te zwoegen onder een zondelast, onder krachtige verzoeken, onder een lichaam der zonde en des doods, en onder een geheel leger van lusten en verdorvenheden, zal iemand doen hongeren naar een gerechtigheid, die beter is dan zijn eigengerechtigheid. Zelden roepen we om het Brood des levens, totdat we op het punt van sterven zijn gebracht. Dan, wanneer niets dan Jezus zal voldoen, komt God tussenbeide met dit woord: 'Ik zal weiden'. Soms zal het een belofte zijn; soms een schijnsel van Jezus; soms een zoete verzekering van een aandeel in Zijn bloed en gerechtigheid; soms een toelaching; soms een teug of een proeve van Zijn genade, goedertierenheid en liefde.

Als er een zekere evangeliewaarheid aan het hart wordt toegepast; als het geloof deze omhelst, de hoop erop ankert, en de liefde ernaar uitvloeit, dan is de ziel door God gevoed. De honger is dan op een gevoelige wijze gestild; het Woord van God smaakt zoet; Jezus wordt in het hart ontvangen; en zoals het schaap het voedsel ligt te herkauwen, zo bemediteert en bepeinst de ziel de Waarheid van God, en verheugt er zich steeds weer in. Wees nooit voldaan met de blote letter van de waarheid. Tracht in uw eigen persoonlijke en gelukkige bevinding die uitspraak van Jezus vervuld te krijgen: 'De woorden, die Ik tot u spreek, zijn geest en zijn leven'.

2. 'Ik zal ze legeren.' Arme schepsels! Ongedurig, ja, dat waren ze. Geen enkele plaats met zacht mals gras was er, waarop ze hun vermoeide leden konden laten rusten. Zochten ze de goede weide? De beste weide was geheel afgeweid, en het overige was met de voeten vertreden. Verlangden ze ernaar neder te liggen aan de stille wateren? Ze waren verdrongen door het vette en het sterke; en het weinige, dat ze konden verkrijgen was vermodderd. Aldus waren ze altijd op de loop, heen en weer gejaagd, ver van de rust en vrede. Een levendig beeld van een ziel, die als Noachs duif geen rust vindt voor het hol van haar voet op het drijvende wrakhout van een wereld, die verwoest is! Wat een rusteloos bestaan heeft een aangevochten kind van God! Wat is het hem vaak onmogelijk zelfs ook maar thuis te rusten, zijn stoel te grijpen, en rustig bij het haardvuur te gaan zitten! Van de gevangenen, die in de eerste Franse revolutie in hun kerkers wachtende waren op de oproep voor de vreselijke bloed- rechtbank, wordt verhaald, dat sommigen bijna al hun tijd doorbrachten met het op en neer lopen van hun cel. Zo stappen wij soms de kamer op en neer, onder beproevingen en verzoeken, alsof we zochten de geestesoefeningen te verdrijven door onze lichamen te oefenen; of we rennen door de straten en velden om het hart uit te gieten in zuchten en steunen, terwijl de rusteloze geest het lichaam in beweging en tot handelen brengt. En zoals een geoefend kind van God vaak geen rust kan vinden in natuurlijke zin, zo kan het ook geestelijk niet tot rust komen. Hij kan niet rusten in zijn eigengerechtigheid, nóch in een gezonde geloofsbelijdenis, nóch in een gedaante van Godzaligheid, nóch in de meningen van mensen, nóch in iets, dat voortvloeit uit het schepsel of dit in het middelpunt stelt.

Er is altijd iets onrustigs in hem, hetzij in hemzelf, of in de grond, waarop hij zou willen rusten. Soms is deze bezaaid met doornen en doornstruiken; soms versperd door scherpe en ruwe rotsen. Soms de blaffende hond of de huilende wolf; soms de stoere ram of de stotende bok; soms de prikkel van de woeste drijver; en soms de vrees en bezorgdheid van zijn eigen schuchtere hart, die het hem beletten zich tot rusten en slapen te zetten. En toch, hoe- velen van des Heeren eigen huisgezin, zouden zich zonder deze rusteloze, onbehaaglijke gevoelens, neerzetten in het gemis van de evangelische rust? Sommigen zouden tot rust komen in een valse godsdienst; anderen in de wereld; sommigen zouden een God maken van hun eigengerechtigheid; en anderen zouden gelijk de dwaze maagden vast slapen, terwijl hun lamp uitging. Maar waar het leven en de genade Gods zijn, daar is die rusteloze, pijnlijke oefening, dat de ziel, als ze dit zou willen, zich op geen enkele wijze rustig kan neerzetten, dan waarin God Zelf voorziet. 'Er blijft dan een rust over voor het volk Gods.' Die rust is Christus; het bloed, de gerechtigheid, de liefde, en genade van het Lam Gods.

De Heere zegt: 'Ik zal ze legeren'. Ze kunnen zich dus niet legeren, als dit hen behaagt. Wat is het toch alles uit genade! Iedere genadige beweging is zozeer uit God, dat ze zich inderdaad niet kunnen legeren, tenzij Hij ze doet legeren. Ze zijn als de zuigeling, die zelf niet in de wieg kan gaan liggen. De armen van de moeder zijn even noodzakelijk om het neer te leggen, als om het op te nemen. Zo wordt er gesproken, dat de Heere 'Israël tot rust heeft gebracht' (Jer. 31:2). En David spreekt: 'Hij doet mij nederliggen in grazige weiden'. Aldus voert de Heere Zijn schapen soms in de grazige weiden en langs stille wateren. Dan doet Hij ze nederliggen. 'Ik zal u rust geven, zegt Jezus. Deze rust is Hijzelf. Ja wat meer is, het is de ruste Gods. 'Mijn rust', noemt Hij het. 'Indien zij zullen ingaan in Mijn rust'.

Jezus is de ware Sabbath — de ruste Gods en de rust der mensen. God rust in Zijn liefde; als wij daarin kunnen rusten, dan zijn we het met God eens. Alle rust, die hier bij achterblijft is misleiding. Welnu, hebt u ooit enige rust gevonden voor uw ziel? Als u de ware rust ooit in enige mate hebt gevoeld, hoe kort dit ook geweest moge zijn, dan is dit alleen geweest in Jezus en Zijn volbrachte werk, en door de gezegende Geest, Die een zeker zoet getuigenis in Uw ziel gebracht heeft van Uw persoonlijk aandeel erin. In deze rust kunnen we alleen ingaan door het geloof, zoals de Apostel spreekt: 'Wij, die geloofd hebben gaan in de rust'. Maar dit kan niet het geval zijn, totdat we zelf van onze werken rusten, zoals Paulus spreekt: 'Want die ingegaan is in zijn rust, heeft zelf ook van zijn werken gerust, gelijk God van de Zijne'. Zolang u probeert enige troost te verkrijgen uit uw eigen werken, zult u nooit in de rust ingaan. Het is door het geloof, niet door de werken; door het Evangelie, en niet door de Wet; door Christus, en niet door het eigen ik, dat men de rust en vrede ingaat en deze smaakt.

II. De twee beloften, die we overdacht hebben, zijn van toepassing op de gehele kudde, en op elk afzonderlijk lid ervan, terwijl voedsel en rust evenzeer noodzakelijk zijn voor allen. Maar thans komen we tot een reeks beloften, die speciaal betrekking hebben op bijzondere gevallen.

Het schaap was door verwaarlozing en wreedheid in een ellendige toestand geraakt. Sommigen waren 'verloren'; anderen 'verdreven'; enigen 'gebroken' naar het lichaam, de ademhaling, en het gestel; en sommigen 'krank' en halfdood vanwege een leverziekte en vanwege de kolder. Moeten deze alle vergaan, en de gier en de jakhals tot voedsel dienen? 'Neen', zegt de Heere, 'Ik zal het verlorene zoeken etc.' Als ze verlaten zijn door de herders en in zichzelf hulpeloos en hopeloos, op het punt te vergaan, dan komt de Heere tussenbeide met Zijn eigen almachtige arm.

1. 'Het verlorene zal Ik zoeken.' In het beeld van een verloren schaap ligt iets, dat op een bijzondere wijze gepast en eigen is, aan een arm, dwalend, zwerfend kind van God. Van alle dieren is het schaap in hoge mate het onnozelleste; en het is gewoonlijk geen dardelheid, maar onnozelleheid, die het op een dwaalspoor brengt. Vaak zwerft het af en raakt het verloren door louter dwaasheid. Doch nu komt de moeilijkheid. Hoe zal het weer thuiskomen?

De hond, de os, ja zelfs het varken kan zijn weg huiswaarts vinden. Maar het schaap heeft nóch de reukzin van de hond, nóch de schranderheid van het varken. Als het dwaalt, dan verdwaalt het volkomen. Maar het dwaalt zelden, zonder dat het in het één of andere onheil geraakt. De tanden van de hond, en de slag tanden van het zwijn beschermen deze; maar het schaap is volkomen weerloos. Ieder dier keert zich tegen hem. Behoeven we ver te gaan om het vergelijk te vinden?

Wie is er zo dwaas en onnozel aangaande zijn hoogste belangen als een kind van God? Wie is er zo geneigd tot dwalen? Wie is het zo onmogelijk terug te keren? Wie staat er bloot aan wel duizend vijanden?

Wie is er zo weerloos tegen hen allen? En inderdaad, een schaap kan ver dwalen; ik durf niet te zeggen hoe ver; hoe langer ik leef, hoe meer ik zie en ken van de boosheden van mijn eigen hart, des te voorzichtiger zou ik zijn in het beperken, hoe ver het kan afzwerfen. Maar het zal nooit afzwerfen buiten de grenzen der verbondsliefde, het zal nooit uit de armen der genade vallen in de hel; het zal nooit buiten het oog en buiten de hand geraken van de goede Herder, want Hij heeft een doordringend oog, en een uitgestrekte hand, een lange en een sterke arm. Maar Hij zegt: 'Het verlorene zal Ik zoeken'. Bij de Heere is zoeken vinden. De aardse herder kan kijken, en kijken en dat nog tevergeefs; beneden, onder in de één of andere afgelegen bergkloof kan het schaap liggen. Maar het alziende oog van de Hemelse Herder bereikt de eenzaamste afgelegen plaats; en één

woord van Hem spoort op. Het schaap kent de stem van de Herder. Hij spreekt nooit tevergeefs; hoever ze ook mogen zijn afgedwaald, één woord roept terug. Want, met al hun dwaasheid hebben ze het onderscheidend kenmerk van een schaap, de liefde van de Herder; en daarom, als Hij spreekt, druipet dit in het hart, en voert dit hen terug.

Aldus vindt Hij Zijn arme verloren schaap, legt het op Zijn schouder en brengt het verheugd huiswaarts; verminkt en gehavend als het moge zijn; jammerlijk geschramd door de doornen, bloedende uit kop en ledematen; zijn vacht verscheurd en bezoedeld, misschien de wol ervan half afgerukt, maar toch nog levende, warm, hijgende, uitblazende, zich dicht aan de boezem drukkend van zijn almachtige Verlosser. Welk een genade een schaap te zijn; om één enkele blijk te hebben tot de slachtschapen te behoren. Eén korrel genade te bezitten; soms zeg ik het honderdste deel van een korrel, wat een onuitsprekelijke genade!

O, leven te bezitten in de ziel; soms kan het erg in verval geraakt zijn, heel erg in verval, doch een vonk van het leven Gods in de boezem te bezitten! De wereld kan het niet kopen en de wereld kan het niet vernietigen. Beschouw uzelf niet als verloren, omdat u aan alle kanten verzocht wordt. Wanhoop is één van de bolwerken van Satan. Zijn eerste oogmerk is u af te trekken, en u dan te vertellen, dat er geen hoop is, opdat hij, door u in de wanhoop te storten, u in grotere diepten der zonde kan werpen.

2. 'En het weggedrevene zal Ik wederbrengen.' Satan handelt niet met allen gelijk. Hij is iemand met een academische vorming; hij weet zijn plannen passend te maken voor een ieders gestel en aanleg. Hij spande niet dezelfde strik voor Petrus en voor David; noch werkte hij op dezelfde wijze in Salomo en Jona. Voor sommigen is hij een slang, en voor anderen een leeuw; voor deze mens een verzoeker, voor die een beschuldiger. Hij doet de ogen van David ontvlammen; en hij doet het hart van Hiskia opzwellen; hij zet Asaf op gladde plaatsen, en hij doet Job en Jeremia de dag hunner geboorte vervloeken. Aldus verlost hij sommigen tot boosheid, en in de verbijstering hiervan geraken zij een tijdlang 'verloren'; anderen 'drijft hij weg'. Dit doet hij soms door Godslasterlijke verdachtmakingen en inblazingen in te werpen, alsof hij ze hierdoor regelrecht tot zelfmoord of tot de wanhoop zou drijven. Zorgeloze zondaren verzoekt hij tot vermetelheid; doch waar hij ziet, dat een werk der genade begonnen is, daar verzoekt hij tot algehele wanhoop aan de zaligheid. Maar behalve deze verzoeken van de vijand, schijnen sommigen 'weggedreven' te zijn, juist door de tederheid van hun consciëntie. Hun gevoelens zijn zo intens en fijnbesnaard; de zonde is met zulk een gewicht en kracht op hen gelegd, en ze zien en gevoelen zich zulke monsters van ongerechtigheid, dat het lijkt, alsof juist de heiligheid en majesteit Gods hen uit Zijn tegenwoordigheid wegdrijft. Ze durven nauwelijks te spreken uit vrees, dat ze verworpen en veroordeeld worden onder het Woord; of te bidden, uit vrees, dat ze zonde bij zonde zullen voegen. Aldus worden ze verdreven juist door de majesteit Gods, door hun eigen bevatting van Hem, als een verterend vuur, en door de verschrikkingen van Zijn heilige en rechtvaardige Wet.

Zo was het ook in oude tijden. De kinderen Israëls konden niet verdragen 'het geklank der bazuin te horen, en de stem der woorden, zodat ze baden, dat het Woord tot hen niet meer zou gedaan worden'. Die vurige berg werd rondom bepaald en aldus werden ze van het aangrenzende terrein verdreven. Aldus wanneer de Wet ook in de consciëntie komt met veroordeling, verdrijft dit de ziel. Zoals de schuld en toorn Adam verdreef van de stem des HEEREN, om zich tussen de bomen van de hof te verbergen, zo verdrijft een gevoel van schuld en toorn de ziel uit de tegenwoordigheid Gods. Maar buiten hetgeen plaats vindt in het eerste werk der genade in de ziel, zelfs later, vaak, in volgende trappen, zal een gevoel van schuld vanwege het vallen in de één of andere zonde, of die op enigerlei wijze de consciëntie verwond, en bezoedeld heeft, de ziel van God wegdrijven. Gevoelig onder haar schuld en schande, vreest de ziel tot Hem te naderen, en door weg te blijven maakt ze de zaak nog erger, en maakt ze de breuk nog moeilijker te genezen. Soms werken deze angsten zo krachtig, dat ze er iemand bijna toe brengen zelfs zijn belijdenis op te geven. Hij spreekt tot zichzelf: 'ik kan niet onder het volk Gods komen; ze zouden me mijden, als ze wisten wie ik was; ik kan, ik moet de waarheid niet gaan horen, want ik zal alleen mijn eigen vonnis horen, en daarom deed ik er beter aan weg te blijven; noch zal ik ooit weer mijn mond openen over de godsdienst, vrezende dat ik tot de hypocrieten behoor'. Aldus worden ze verdreven, juist door hun twiifel en vrees en door de eeuveligheid van hun consciëntie.

Maar de Heere heeft ook op dezen het oog. Hij zegt: 'Ik zal het wederbrengen'. Dit toont aan, dat ze zich vroeger verheugden in Zijn troostrijke tegenwoordigheid; dat ze omhelsd geweest zijn in de armen der genade; dat ze aan de boezem der liefde gedrukt geweest zijn, maar ze werden verdreven. De schuld, verzoeking, Satan, twijfel en vrees hadden hen verdreven van de tent des tabernakels. Evenwel de belofte luidt: 'het weggedrevene zal Ik wederbrengen'. Maar hoe? Door niets anders dan door een gevoel van genade. Niet door afkeurende blikken, maar door toelachingen. 'Ik trok ze', spreekt de Heere, 'met mensenzelen' (dat wil zeggen, met de tedere gevoelens, die liggen opgebonden in het menselijk hart) — 'met koorden der liefde'. U kunt donderen, u kunt bliksemen, u kunt de zweep nemen en een arme afwijker afranselen — u kunt hem nooit naar huis ranselen. Hij moet getrokken worden door genade, door de goedertierenheid Gods, die tot bekering leidt. Hoe werd Petrus teruggebracht? Door die blik, waarmede Jezus hem aanzag, toen hij stond in de zaal van de Hogepriester — die blik van liefde vermengd met verwijt.

Dit was hetgeen Petrus naar buiten deed gaan, bitterlijk wenende. Een afkeurende blik zou hem tot wanhoop hebben gedreven, en zou hem zich hebben doen hangen aan de zijde van Judas; maar die blik van verwijt, gemengd met liefde verwondde en heelde, vervulde het hart en de ogen met de diepste smart en het grootste verdriet; en goot toch zulk een helende balsem in zijn treurende ziel, dat, toen Jezus uit de dood was opgestaan, en hem door Zijn engel een bijzondere boodschap zond, dat hij Hem wederom zou zien in Galilea, hij in de zee sprong om Hem te ontmoeten, toen Hij stond aan de kust van het meer van Tibérias. Zonder die blik en zonder die boodschap, zou hij eerder uit zelfverwijt naar de bodem zijn gesprongen, dan naar de kant te springen uit liefde en genegenheid. Op deze wijze werd de arme verdreven Petrus weer teruggebracht. En aldus, werd door de stem der vergeving ook de arme verdreven David weer teruggebracht. 'Maar de Heere zal gedachten denken, dat Hij de verstotene niet van Zich verstote.'

3. 'En het gebrokene zal Ik verbinden.' Sommigen in de kudde waren dan gebroken — gebroken naar de ademhaling, naar het lichaam, en naar het gestel.

a. Sommigen zijn 'gebroken naar de ademhaling' — astmatisch en de gehele dag door hoestende, niet in staat te trekken en bij iedere stap liggende, met hijgende bek en met jagende flanken. Er zijn geestelijke astma-lijders en lijders aan winterse hoest onder het huisgezin des Heeren — arme, zwakke schapen, die geen stap kunnen verzetten zonder te zuchten of te kermen, hijgende bij de geringste beweging en wegstervende bij het opgaan van iedere kleine heuvel.

b. Anderen zijn gebroken naar het lichaam. Ze zijn van een steile rotswand afgegleden, en hebben een poot gebroken. En ongetwijfeld zijn er veel meer, die naar het lichaam gebroken zijn, dan u bekend is. Niet iedereen toont zijn gebroken been. Vele arme kinderen Gods hebben hun verborgen struikelingen gehad, die al hun beenderen hebben gebroken, hetgeen evenwel alleen aan God en aan henzelf bekend is.

Wie is er, die niet in meerdere of in mindere mate schuldig staat aan struikelingen met het oog, met de tong, met de hand, de voet, het oor of het hart?

Soms breekt dit de arm, zodat deze niet wordt opgeheven zoals dat behoort in het gebed, en is, omdat hij verlamd is niet in staat de Zone Gods te omhelzen; soms het been, zodat hij niet vaardig is de loopbaan te lopen, die ons is voorgesteld.

c. Weer anderen zijn gebroken naar het gestel. Ziekte en een kwaal hebben hen geleidelijk van hun natuurlijke kracht beroofd. Hun wijsheid gebroken, hun eigengerechtigheid, hun kracht, hun voornemens, hun valse hoop, hun schepsels godsdienst, zodat 'het gehele hoofd krank is, en het gehele hart mat'.

Maar de Heere spreekt: 'het gebrokene zal Ik verbinden'. Hij zwachtelt de zwakke borst, en heelt de snakkende, hijgende longen; Hij zet op een vriendelijke wijze het gebroken been, en hecht het op een stevige wijze aanéén. Het zal niet zijn als met menig ledemaat, dat de dokter zet — daarna altijd een kreupel been, maar het zal sterker zijn dan tevoren. En Hij herstelt het gebroken gestel door de balsem Gileads, zodat de ziel haar jeugd vernieuwt als eens arends.

d. Maar behalve een gebroken ademhaling, lichaam en gestel, heeft Gods volk gebroken harten; en een gebroken en berouwvol hart is in de ogen Gods van een grote waardij. Niemand dan Hij, Die het hart geschapen heeft, kan het eerst verbreken en het vervolgens verbinden; maar Hij kan dit beide doen op een afdoende wijze. Op deze mens ziet God; want Hij heeft beloofd te zien 'op hem die arm is en verslagen van geest, en die voor Zijn Woord beeft': en bij hem woont Hij; 'want also zegt de Hoge en Verhevene, Die in de eeuwigheid woont en Wiens Naam heilig is; Ik woon in de hoogte en in het heilige, en bij dien, die van een verbrijzelde en nederige geest is, opdat Ik levend make den geest der nederigen, en opdat Ik levend make het hart der verbrijzelden' (Jes. 57:15). En waar de Heere woont, daar verbindt Hij.

e. Maar dezelfde slag, die hun hart verbreekt breekt vaak hun vertrouwen. Zo ondervond David het. Dezelfde Psalm, die spreekt: 'De offeranden Gods zijn een gebroken geest', doet de bidder ook zuchten: 'Verwerp mij niet van Uw aangezicht' (Ps. 51:13).

Wellicht was er een tijd, dat ze met vertrouwen konden spreken van hetgeen God voor hun ziel gedaan had, en dat ze zelfs met het hart geloofden, dat de Heere hen liefhad, en Zich voor hen overgegeven had. Maar dit waarachtig vertrouwen (want er is een waarachtig evenals een vals vertrouwen) wordt vaak op zo'n droevige wijze verbroken, dat ze dit vertrouwen niet weer bijéengaren kunnen. Maar de Heere heeft beloofd 'het gebrokene te verbinden'; en dit kan Hij doen door één blik, één woord, één toelaching, één uitstraling van Zijn tegenwoordigheid en genade. Ieder been, dat vaneen is en ieder gewricht komt nu weer op zijn plaats; en het geheel is dan zo stevig rondom bezwachteld met liefde, opdat het even sterk of sterker is dan tevoren. Soms bent u komen horen, wellicht met nauwelijks enige hoop in uw ziel; u bent zo geslagen door de zonde en door de Satan, en bent op zulke plaatsen terechtgekomen, dat u gevreesd hebt en beducht bent geweest of er wel een vonkje genade in u was; en evenwel, als alles volkomen voorbij scheen, en u ten einde raad was, toen werd er volkomen onverwachts een regel van een Psalmvers, of een woord, uitgesproken in het gebed, of iets in de preek in uw ziel gebracht, en dit kwam met zo'n overstelpende kracht, dat zelfs uw hart binnenin u smolt. Dit was het gebrokene te verbinden; en het vertrouwen, dat tevoren als een ontwrichte ledemaat was, of een ontwrichte voet, niet in staat enige last of druk te dragen, springt op gelijk Naphtali; als een losgelaten hinde.

4. 'Het kranke zal Ik sterken.' Bijzondere ziekten vereisen bijzondere geneesmiddelen; maar hier is een algemeen geneesmiddel, een geneesmiddel voor het gezin. De Heere heeft niet alleen sterke geneesmiddelen voor hopeloze ziekten; maar in de Goddelijke medicijnkast heeft Hij Zijn versterkende en opwekkende middelen. 'Ondersteunt gijlieden mij met de flessen; versterkt mij met de appelen', roept de bruid, 'want ik ben krank van liefde'. Ze was in een bezwijming, en had een opwekkend middel nodig om haar te genezen. Zo kan een arme bezwijkende ziel het gepredikte Evangelie komen horen, of hij kan zijn Bijbel openen en zeggen: 'Wat is er hier voor mij'? Als ik enige diepgaande bevinding hoor beschrijven, die mij als te diep gaande schijnt af te snijden; en als ik grote openbaringen hoor verhandelen, dan snijdt me dat, als te hoog gaande af. Aldus lijk ik een vreemd bestaan te leiden, een bijzonder vreemd schepsel te zijn, dat nóch in de laagte kan komen, nóch in de hoogte; dat nóch kan wegzinken, nóch opklimmen. Wel, u bent ziek; u bent als iemand in een ziekenhuis, lijdende aan een ziekte, welke alle doktoren bezighoudt. Tenslotte zegt er één, die bekwaam is dan zijn broeders: 'het is geen bijzondere kwaal. Maar de man, zoals velen van onze patiënten in Londen, is lijdende aan ondervoeding, stervende van pure uitputting. Hij heeft er behoefte aan, dat hem beter bloed wordt gegeven. Hij moet wat goed vlees hebben, wijn en biefstuk en een diëet om zijn krachten te herstellen en om nieuwe levenskrachten aan zijn lichaam te schenken.'

Op deze wijze handelt de grote Medicijnmeester — Jehova-rophi 'het kranke zal Ik sterken'! Het bloed en de gerechtigheid van Jezus — dat vlees, dat waarlijk spijs is, en het bloed, dat waarlijk drank is, wordt geschonken aan de uitgehongerde ellendige om hem te doen herleven als met een hemels opwekkend middel. 'Er is balsem in Gilead; er is een Medicijnmeester daar', naar die balsem en naar die Medicijnmeester zoeken zondezieke zielen.

Als u waarlijk krank bent, kunt u erop rekenen, dat er een geneesmiddel is in de familiekast. Het is nog niet ontdekt, tenminste u kunt het nog niet ontdekt hebben, maar er is een lade, en in die lade is er een ontwerp, bedacht door de oneindige wijsheid, en samengesteld door de eeuwige liefde. Het

is waarlijk een geneesmiddel, zoals geen geleerde dokter van de school der farizeeën ooit heeft voorgeschreven, of dat een apotheekdeskundige naar zijn eigen idee ooit heeft samengesteld; doch het is het juiste middel, precies de zaak, waar het om gaat. En als die lade geopend wordt, en het ontwerp eruit genomen wordt, en u neemt dit, dan zult u met David in staat zijn met blijdschap des harten te spreken: 'Loof de HEERE, mijn ziel, en al wat binnen in mij is, Zijnen heiligen Naam'.

II. Maar ik ga over tot het tweede deel van ons onderwerp, waar de Heere Zijn geliefde huisgezin laat, de schapen van Zijn weide en de kudde van Zijn hand, om een erg droevige en treffende uitspraak te doen: 'Maar het vette en het sterke zal Ik verdelgen; Ik zal ze weiden met oordeel'. Harde woorden! Een harde boodschap! Ik ken nauwelijks een hardere boodschap het gehele Woord van God door. Want, zie op de beide karakters, die de Heere dreigt te verdelgen. Het zijn 'de vette' en 'de sterke'. Iemand kan dit beide zijn, ofschoon zeer, zeer konsekwent; godsdienstig, zeer godsdienstig, in de gewone zin des woords.

1. Laten we daarom wat dieper op de zaak ingaan, en de geestelijke strekking ervan onderzoeken:

a. Eén zaak is erg duidelijk; dat de personen, waarover gesproken wordt als 'vet' en 'sterk', niet bezocht zijn door enige kwaal; als ze dit waren, dan zou dit spoedig het vet van hun beenderen verteren.

Ze verkeren in een erg goede gezondheid, en de reden is, dat ze niet lijden aan een uitterende ziekte. Is dit niet een beschrijving van velen, van een te groot aantal in de belijdende kerk van Christus? 'Zeker', zeggen ze, we zijn niet zulke erg grote zondaars; en zo het hart al slecht moge zijn, dan willen we hierover niet gesproken hebben. Maar als deze personen een ernstige ziekte hadden, dan zouden ze erg verheugd zijn, dat de verschijnselen van die ziekte beschreven werden. En als ze dag aan dag vermagerden en langzaam zouden wegwijnen, dan zouden ze de oorzaak willen weten, of het voortvloeide uit een tering, of uit een zieke lever, of uit de één of andere inwendige ziekte.

Als een kind van God aldus zijn kracht en lichaam voelt verzwakken, en hij versmacht in zijn ongerechtigheden, zoals de Schrift ervan spreekt (Ezech. 24:23), laat dan de farizeeën net zo lang spreken als ze dat willen, hij hoort gaarne de ziekte blootleggen, zoals hij deze voelt. Maar 'het vette' en 'het sterke' kan het gezicht van de bezoeking niet verdragen. Ze zijn als gezonde mensen, die de zalen van een ziekenhuis binnengaan. O wat doet dit hen onpasselijk worden! Hier is iemand met een abces; daar ligt een arme vrouw met kanker; hier ligt een ellendige, die zijn longen uthoest, en daar ligt weer een ander in de zwaarste doodstrijd. Wat is iedere aanblik en elke reuk toch weerzinwekkend!

Zo is het ook in godsdienstige zin. De volmaakte, de flinke, de vette, en de sterke zijn nooit graag bij de zieke, de teringlijder, en de kankerpatiënt.

Maar de Heere zegt, dat Hij 'het vette zal verdelgen'. Voor hen bestaat er geen belofte of genade; geen genadige mededeling, dat de Heere hen wil zoeken, hen terugvoeren, verbinden, of hen zal sterken.

Ze hebben er geen behoefte aan; zijn er goed aan toe; ze zijn vet en sterk; ze hebben nóch pijn, nóch bekommernis; en hebben daarom geen geneesmiddel nodig van de Medicijnmeester.

b. Maar harde arbeid zal het vet weren. Waar zult u een landarbeider aantreffen, die erg zwaarlijvig is? Waar zult u, om nog wat dieper af te dalen, een afgebeeld paard aantreffen, dat goed in zijn vet en in zijn vlees zit? Zo is het ook in de genade; het zwoegen met verzoeking doet heel wat zwaar werk door man tegen man te strijden tegen het vlees en tegen de Satan; en u zult vaststellen, dat uw vlees erdoor zal wegwijnen. Hieruit kunnen we derhalve opmaken, dat het volk tegen wie het wee wordt uitgesproken niet veel weet van hartewerk, nóch van geestelijke conflicten. Vrij van ziekte en moeite, de twee grote oorzaken, waardoor het vlees wegteert, 'hun ogen puilen uit van vet', en ze 'hebben rimpelen gemaakt om de weekdarmen' (Job 15:27).

2. Maar daar is ook het 'sterke'. De zodanigen zijn die, welke niets kennen van hun eigen verdorvenheid en zondigheid. 'Wat heb ik met de zonde te doen? De zonde! Ik kan deze van me afhouden; ik kan deze met een geweldige slag ineens neervellen. Zodanig is de geest, zo niet de

taal van velen. Wat betreft Satan, zijn verzoeken, die vrezen zij niet. Twijfels en vrees? Die hebben ze kilometers achter zich gelaten. Dit is een ruime grond om zich te legeren.

Velen, die elkaar bitterlijk vervloeken, slaan hun tenten op, op de grond van vertrouwen in het schepsel. De papist, de farizeeër, de antinomiaan, hebben hier allen ruimte voor hun kunstgrepen. Welnu, ik zeg niet, dat zelfs een kind van God niet een tijdlang verward kan worden in deze strik; want we zijn arme dwazen, de beste van ons en we zijn allen afgeweken op het één of andere zijpad.

Maar als iemand jaren achteréén vet en sterk kan voortgaan, onbekend met ziekte, zonde, en droefheid, geen ondersteuning nodig hebbend van een Hemelse arm, geen geneesmiddel van een almachtige Medicijnmeester, dan heeft God in dit deel van de Schrift een erg hard woord tegen hem opgelegd, 'het vette en het sterke zal Ik verdelgen'. Hoe? Door ze af te snijden; door ze met één slag naar de hel te zenden? Neen. Als Hij dit deed, dan zou Londen meteen ontvolkt zijn; het zou gelijken op Lissabon na de aardbeving. Als de Heere iedere vermetele ellendeling iedere goddeloze zondaar in het bedrijven van de zonde zou neervellen, dan zou de wereldstad een puinhoop zijn. Ja wat meer is, ik weet niet hoeveel liken we niet in deze kerk zouden hebben. Maar de Heere heeft andere middelen voor het uitoefenen van wraak. Hij zegt: 'Ik zal ze weiden'. Wat! De Heere ze weiden? Ja, dat zal Hij. 'Ik zal ze weiden.' Met wijsheid? Neen; met genade? Neen. Met het lichaam van Christus? Neen, met Evangeliebeloften? Neen, Ik zal ze weiden met — (wat een verschrikkelijk woord volgt er nu!) — 'oordeel'. Ik zal ze verlaten. Dat is de betekenis ervan. De wijze dan, waarop de Heere 'het vette' en 'het sterke' verdelgt, is ze over te geven aan hun eigen misleidingen, aan hun eigen dwalingen, aan hun eigen dwaasheden. En dit rechtvaardig. God verzoekt niet tot en is niet de Werker van de zonde, maar zoals Hij rechtvaardig het hart van Pharao verhardde, zo weidt Hij dezen op een rechtvaardige wijze met 'oordeel', louter door ze in een weg van soevereine rechtvaardigheid de maat van hun eigen ongerechtigheid te laten volmaken en ze te laten wandelen naar de inbeeldingen van hun eigen boze hart. Welnu, wanneer wordt iemand geweid met 'oordeel'? Als hij onbereikbaar is voor alle vermaning, buiten het bereik van alle berisping en van alle waarschuwing; als hij opzettelijk de dwaling omhelst, en er zich mede voedt; als hij zich in zijn eigen misleidingen inkapselt, een leugen in zijn rechterhand houdt, en zich erin verheugt. We kunnen nauwelijks geloven, dat er iemand is, die zulk een groot inzicht en grote kennis belijdt, die tot die mate van vermetelheid en vertrouwen is gekomen, dat deze geen consciëntie-beteugeling heeft, geen berouw vanwege het verleden, geen vrees voor de toekomst; geen schuldbelijdenis, geen smeking, geen gebed, geen verlangen naar een geopenbaarde zegen en genade, maar die tevreden is met een godsdienstige gedaante, verwickeld in beschouwingen zonder de kracht, en opgesloten in het dogma zonder de zoete toepassing van de Waarheid Gods aan de ziel.

Toch kunt u erop rekenen, dat er velen, ja heel veel zijn, zowel in de stad, als op het platteland, predikanten en kerkvolk, wie de Heere aldus voedt met oordeel, hen overgeevende aan hun eigen oogmerken en verkeerde voorstellingen, niet de moeite nemend de sluier af te nemen, maar hen overlatende zich rustig neer te zetten in het geloven van een leugen, of in een beschouwend geloof en op de belijdenis van de waarheid. Onderzoek uzelf aan welke kant van de streep u staat, als u eerlijk zoudt willen zijn in uw eigen consciëntie.

U bent een belijder der Waarheid, naar ik veronderstel door uw komen tot deze plaats. Nu moet u in uw ziel heel goed weten, of u bij tijden hongert naar voedsel, rusteloos, verloren, weggedreven, gebroken en krank zijt. Welnu, als er enige zodanige bevinding in uw hart ligt, dan behoren u al deze zoete beloften toe. Ze zijn voor u, waarlijk voor u. De Heere, Die ze geschonken heeft zal ze zekerlijk vervullen. Maar er is aanleiding, overvloedige aanleiding voor heilige bezorgdheid om te weten aan welke kant van de streep dat we staan. Misschien bent u één van 'het vette en het sterke', en niet één van het kranke, of het gebrokene, of het weggedrevene. U kunt de bevinding missen, hetzij van droefheid of van blijdschap, van moeite of van verlossing; of wat nog erger is, u kunt op een verborgen wijze het beproefde en geoefende huisgezin Gods verachten. Maar o, welk een genade om zielsbevindelijk wat te kennen van de bitterheid van de zonde, de boosheid van het hart, en van de openbaringen van Jezus! Het slechtste van alles is, geen bevinding te hebben en geen verlangen ernaar, maar voldaan te zijn met de tijdelijke en zinnelijke zaken, die vergankelijk zijn, of met de kennis der Waarheid zonder de kracht, met de gedaante zonder het wezen. AMEN.